

VECĀKO AMATPERSONU SANĀKSMES

protokols Nr. 1

Norises vieta:

Ārlietu ministrija

Sanāksme sākās plkst. 15.00

Rīgā, 2025. gada 5. februārī

Darba kārtība:

1. Valsts valodas centra tulkošanas plānu apstiprināšana: Latvijas Republikas tiesību aktu tulkošanas plāns 2025. gada I pusgamam un starptautisko tiesību aktu tulkošanas plāns 2025. gada I ceturksnim.

Ziņo: Valsts valodas centrs

2. Par Saeimas Eiropas lietu komisijas darba metodēm

Ziņo: Saeimas Eiropas lietu komisija

3. Par Latvijas Republikas pozīcijas ES jautājumos saskaņošanas, apstiprināšanas un aktualizēšanas kārtību

Ziņo: Ārlietu ministrija

4. Eiropas Komisijas politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem

4.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (2024.g. 48.-52. nedēļa, 2025. g. 1.-2. nedēļa)

Ziņo: Ārlietu ministrija

5. Kompetenču sadalījuma ES Padomes darba grupās apstiprināšana

Ziņo: Ārlietu ministrija

6. Kopš iepriekšējās VAS notikušās Padomes

Ziņo: ministrijas par savu nozaru Padomēm

28.11. Konkurētspējas padome (iekšējais tirgus un rūpniecība)

28.11. Vispārējo lietu padome (kohēzija)

29.11. Konkurētspējas padome (pētniecība un kosmoss)

02.12. Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padome (nodarbinātība un sociālā politika)

03.12. Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padome (veselība)

05.12. Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padome

06.12. Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padome (telekomunikācijas)

09.12. Eurogrupa

09.-10.12. Lauksaimniecības un zivsaimniecības padome

10.12. Ekonomikas un finanšu padome

12.12. Tieslietu un iekšlietu padome (iekšlietas)

13.12. Tieslietu un iekšlietu padome (tieslietas)

16.12. Ārlietu padome

16.12. Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padome

17.12. Vides padome

17.12. Vispārējo lietu padome

19.12. Eiropadome

20.01. Eurogrupa

21.01. Ekonomikas un finanšu padome

21.-22.01. Neformāla izglītības ministru sanāksme
27.01. Ārlietu padome
27.01. Lauksaimniecības un zivsaimniecības padome
28.01. Vispārējo lietu padome
30.-31.01. Neformāla tieslietu un iekšlietu ministru sanāksme
03.-04.02. Neformāla ārlietu ministru sanāksme
03.-04.02. Neformāla konkurētspējas ministru sanāksme (iekšējais tirgus un rūpniecība)

7. Dažādi

7.1. Par gatavošanos Latvijas prezidentūrai ES Padomē (2028. gada 1. jūlijs – 31. decembris)

Ziņo: Ārlietu ministrija

Sēdi vada: R. Brusbārdis, Ārlietu ministrijas Eiropas Savienības koordinācijas un politiku departamenta direktors

Sēdes locekļi:

A. K. Upena, Aizsardzības ministrija
M. Rone, Ekonomikas ministrija
K. Žīgurs, Finanšu ministrija
A. Valaine-Elsone, Iekšlietu ministrija
A. Vahere-Abražune, Izglītības un zinātnes ministrija
I. Prūse, Klimata un enerģētikas ministrija
S. Catlaka, Kultūras ministrija
I. Tāre, Labklājības ministrija
E. Šimiņa-Neveryovska, Satiksmes ministrija
I. Linde, Tieslietu ministrija
A. Takašovs, Veselības ministrija
M. Klismets, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
S. Kalnača, Valsts kanceleja
I. Baļčūne, Zemkopības ministrija
A. Trenko, Latvijas Banka

Klātesošie:

Ārlietu ministrija: Z. Rožkalne, L. Ronimoisa, L. Paegle, E. Beļāuniece, D. Putniņa, A. Vēja; Ē. Lukšēvics, E. Kauliņa.

Citas iestādes: I. Strupkāja, Ekonomikas ministrija; L. Rituma, Satiksmes ministrija; S. Ķipēna, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija; A. Krastiņš, Valsts Valodas centrs; Ģ. Ostrovskis, Saeimas Eiropas lietu komisija; M. M. Lūse, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.

1. Valsts valodas centra tulkošanas plānu apstiprināšana: Latvijas Republikas tiesību aktu tulkošanas plāns 2025. gada I pusgadam un starptautisko tiesību aktu tulkošanas plāns 2025. gada I ceturksnim.

Ziņo: Valsts Valodas centrs/ A. Krastiņš

Esam sagatavojuši Latvijas Republikas tiesību aktu tulkošanas sarakstu pirmajam pusgadam un starptautisko tiesību aktu tulkošanas sarakstu I ceturksnim. Visi iestāžu ierosinājumi pieņemti, nav iekļauti dokumenti, kas pieprasījuma iesniegšanas brīdī bija projekta stadijā, kā arī dokumenti, kas iepriekšējos periodos bija jau iztulkoti.

Nolemj:

1. Apstiprināt Latvijas Republikas tiesību aktu tulkošanas plānu 2025. gada I pusgadam un starptautisko tiesību aktu tulkošanas plānu 2025. gada I ceturksnim.

2. Par Saeimas Eiropas lietu komisijas darba metodēm

Ziņo: Saeimas Eiropas lietu komisija/ Ģirts Ostrovskis

Izsakās: ĀM/ R. Brusbārdis, FM/ K. Žīgurs, VARAM/ M. Klismets, VM/ A. Takašovs, IeM/ Anete Valaine-Elsona, EM/ M. Rone, KEM/ I. Prūse, LM/ I. Tāre, SM/ E. Šimiņa-Neverovska, ZM/ I. Baļčūne

Piedāvātais redzējums attiecas uz Saeimu un tās darba metodēm, lai risinātu caurspīdību par to, kādā veidā jautājumi nonāk SELK dienas kārtībā. Piedāvājums tapis diezgan ilgā laikā, piesaistot NVO un pētniekus, izvērtējot, lai nav pretrunā MK noteikumiem, Saeimas Kartības rullim un Satversmei. Sākotnējā fāzē sāks ar prioritāšu ieviešanu (A kategorija). SELK, balstoties uz Eiropas Komisijas darba programmu, noteiks prioritāros jautājumus, kam pastiprināti sekos līdzī. Prioritāros jautājumus skatīs agrīnā stadijā, lai iestādes redzētu politisko nostāju. Ja šāda pieeja nostabilizēsies, varētu piesaistīt VAS, kas darbojas ar ienākošajiem Eiropas Komisijas tiesību aktu priekšlikumiem. SELK reizi mēnesī caurskatītu priekšlikumus, par ko ministrijas plāno gatavot pozīcijas, un, balstoties uz to, noteiktu jautājumus, ko skatīt (B kategorija) vai neskātīt (C kategorija) SELK sēdēs. Citiem jautājumiem saglabājas līdzšinējā kārtība, ministrijas turpina ziņot par Padomes darba kārtībā esošajiem jautājumiem. Orientējoši šī gada marta sākumā, kad tiks publicēta jaunās Eiropas Komisijas darba programma, SELK varētu skatīt un noteikt nākamā pusgada prioritāros jautājumus. ĀM: Ir plānots ieviest C kategorijas pozīcijas, kuras SELK neskata, līdz ar to MK ir gala apstiprinātājs. No Ārlietu ministrijas viedokļa svarīgs brīdis būs, kad SELK reizi mēnesī sanāks kopā un apstiprinās, kuras pozīcijas skatīs nākamajās SELK sēdēs. Tas nozīmēs arī iekšējo koordināciju starp iestādēm. Iestādēm būs jābūt skaidram redzējumam, kuri jautājumi tiks skatīti SELK, līdz ar to trīs mēnešu plānam būs jābūt reālistiskam. ĀM uzņemas koordinēt, lai SELK nonāk viena mēneša saraksts, ko iestādes caurskata.

FM: Apsveicami, ka SELK ir vēlme iesaistīties jautājumu izskatīšanā agrīnā stadijā, kad ir iespējama diskusija par politikām. Ņemot vērā, ka jautājums tiek skatīts agrīnā stadijā un Saeima ir augstākais lēmējs par pozīcijām, vai ir izstrādāts mehānisms, kā viena vai dažu deputātu viedoklis nekļūst par galveno uzstādījumu, kādai pozīcijai jābūt. Svarīgi, lai tiek nodrošināts, ka ir Saeimas vairākuma viedoklis un balsošanas procedūras. Būtiski zināt, cik šī diskusija ir saistoša, pēc tam izstrādājot pozīciju.

KEM: Ja gadījumā pirmajā diskusijā tiek pausts ļoti radikāls viedoklis, tas varētu neatviegлот taktiskos manevrus “Briseles gaitējos”. Ja pozīcija ir ļoti radikāla, tas var pasliktināt mūsu situāciju kopējās sarunās. Vai ir padomāts, kā risināt šādas situācijas?

VARAM: Atbalstām Saeimas iniciatīvu veikt jautājumu gradāciju. Izskatot COM tabulas, iniciējot, vai tiks gatavota pozīcija, – tā ir pirmā, agrīnā stadija, kurā arī Saeima var norādīt, vai vēlēšies redzēt kādu pozīciju izskatīšanai SELK.

Ir dažādi arī tehniska rakstura jautājumi un problēmas. Daži jautājumi jārisina kopā ar MK noteikumiem par ES pozīciju izstrādi, jautājumos, kad MK varētu būt pēdējais lēmējs.

Attiecībā uz agrīnajām pozīcijām – ir arī tādi jautājumi, kas drīz pēc publiskošanas uzreiz tiek skatīti dažādās darba grupās, līdz ar to ne vienmēr ir iespējams nākt pie Saeimas pēc mandāta. Mēdz būt situācijas, kad dokuments tiek publiskots un jau nākamajā nedēļā tiek skatīts darba grupā, ir jābūt atvērtiem arī pret šāda veida jautājumiem.

VM: Nepieciešami skaidrāki kritēriji, piemēri, kādi jautājumi tiek ietverti A, B un C kategorijas pozīcijās, lai laicīgi ministrijas varētu vismaz provizoriski saprast, kurā kategorijā jautājums varētu tikt ietverts.

IeM: Kā šī pieeja saskan ar MK noteikumiem un instrukciju? MK noteikumi, instrukcija paredz konkrētus gadījumus, kad pozīcija ir jāgatavo un jāsapasaka MK un Saeimā. Pareizāk būtu vispirms izstrādāt MK noteikumus un tos atbilstoši pielāgot tam, ko Saeima piedāvā.

Saeima piedāvā visu sasaistīt ar COM tabulām, tomēr kāda pieeja būs ar Padomes secinājumiem, kuri neatrodas COM tabulās?

EM: Konceptuāli atbalstām ideju, ka ir svarīgākas pozīcijas, ikdienas pozīcijas un C kategorijas pozīcijas, kuras nav nepieciešams skatīt SELK. EM nav skaidrs, kur iekļaujas tādi jautājumi kā piemēram, pagājušajā gadā izplatītie konceptuālie ziņojumi, kas ir pietiekami būtiski, lai būtu vērts tos skatīt un diskutēt, jo tie tika skatīti dažādos formātos. Nav zināms, cik šādu dokumentu būs šogad, bet iepriekšējā gadā tādi bija vairāki. Vai gatavo pozīcijas par svarīgiem jautājumiem vai potenciāliem tiesību aktiem, ja tas tiek balstīts uz Komisijas darba programmu? Izskanēja, ka būtu jāgatavo nacionālās pozīcijas pirms tiesību akta projekts ir iznācis. Ne vienmēr ir iespējams skaidri noprast, uz kuru pusi tiesību akta projekts varētu virzīties tehniskās detaļās, bet bieži vien tas ir ļoti svarīgi.

Kas ir šis dokuments, ko gatavo par A līmeņa pozīciju? Kā tas tiek saskaņots, kāds ir process un kārtība un kurā brīdī iesaista nevalstisko sektoru? Šobrīd nav pilnībā skaidrs rīcības modelis situācijā, kad dokuments tiek publicēts, bet jautājums tiek strauji skatīts, virzīts diskusijām dažādās darba grupās.

LM: Par SELK pamatojumā ietverto uzstādījumu “jādomā, kā samazināt sēdēm atvēlēto laiku”. Ja SELK vēlas iedziļināties, tad kā iespējams īstenot šo uzstādījumu? LM ļoti pārdomā, lai ziņojums SELK būtu īss un konkrēts.

TM: Konceptuāli atbalstām pieeju, papildus iesakām apdomāt, vai nevajadzētu atcelt informatīvo ziņojumu izskatīšanu SELK. Saeimas kārtības rullis paredz, ka SELK izskata nacionālās nostādnes, kas vairāk būtu pielīdzināmas nacionālajām pozīcijām.

Eiropas Savienības dalībvalstu nacionālajiem parlamentiem būtiska kompetence ir subsidiaritātes un proporcionālītātes pārbaude leģislatīvajos priekšlikumos, kas notiek pirms priekšlikumu izdošanas, tur parlaments var aktīvi iesaistīties. Ir arī Eiropas Komisijas izdotās apspriešanas, kurās arī var jau sākotnēji iesaistīties un uzzināt par iespējamiem priekšlikumiem, kas tiks izdoti.

SM: Iepazīstoties ar SELK priekšlikumu, vairāki jautājumi rodas par iekšējo kārtību - par ko gatavot pozīcijas, kad tās gatavot, un kad gatavot informatīvos ziņojumus? Tāpat diskusija iezīmē “tehniskos jautājumus”, ir bijušas sarežģītas diskusijas par to, kas ir saprotams ar tehnisku jautājumu, bet pie vienota redzējuma nenonācām. Ir svarīgi, lai ar SELK kolēģiem ir vienota izpratne, kas ir “tehniskie jautājumi”. Novērtējam, ka kolēģi SELK vēlas iedziļināties jautājumos, kas būtiski ietekmē sabiedrību. Nepieciešama diskusija, kā mēs kā valsts pārvalde nonākam pie vienota redzējuma.

SELK: Mērķis ir procesu vienkāršošana, lai SELK lemtu par jautājumiem, kas nonāk tās dienas kārtībā. Jautājums ir par to, kurš izdara lēmumu par to, kas nonāk SELK dienas kārtībā. Nav pareizi, ka lēmumu izdara konsultants. Nepieciešams SELK lēmums. Daudz jautājumi izriet no MK noteikumos noteiktās kārtības, kur Saeima ir noslēdzošais posms. Piekrītu, ka ir saredzami vairāki riski. SELK pieņem lēmumu kopumā un, ja nepieciešams, balsojot. Individuāli viedokļi paliek kā individuāli viedokļi. Jautājumi uz Padomēm tiek skatīti SELK tāpat kā līdz šim.

ĀM: Jaunā sistēma balstās uz priekšlikumiem, par kuriem tiek gatavotas pozīcijas. A kategorijas jautājums - vai tā ir vairāk saruna ar SELK, vai tiek gatavots kāds dokuments, ja tiek sagatavots, kādā veidā un par ko? Par to, kas Latvijai varētu būt bažas, kas ir labās lietas? Tad šī ir indikatīva saruna, kurā ministrija dzird deputātus. Vai jums jau iekšēji ir bijusi saruna par to, kā tas varētu izskatīties?

SELK: Attiecībā uz A daļas jautājumiem netiek sagaidīta izteikta detalizācija. Ideāli, ja ir kāds dokuments, ko skatīt. Ārkārtīgi retos gadījumos SELK lēmumu pieņem balsojot, nevis koleģiāli, līdz ar to parasti tomēr var saprast kopējo komisijas nostāju. Ir bijuši gadījumi, kad nonākot jautājumam SELK, ir redzams, ka ministrijas savā starpā nav koordinējušās. Izskatot A daļas jautājumus, varētu jau agrīni secināt, ka jautājums nav tikai vienas ministrijas atbildībā, tas ir sarežģītāks jautājums, koordinācija ir vajadzīga arī no kādas citas iestādes. Tas visticamāk nebūtu konkrēts dokuments, ko skatītu SELK.

ĀM: A līmeņa pozīcijas būtu, piemēram, MMF, Konkurences kompass, Dragi ziņojums, Nīnistes ziņojums. Problēma varētu būt par C līmeņa pozīcijām, tehniskajām pozīcijām, kuras kādā brīdī var izrādīties arī nacionāli svarīgas. Saeima vēlas uzņemt lielu lomu, lai noteiktu, dienas kārtību,

tomēr, lūgums ņemt vērā arī ministriju ierosinājumus par kāda jautājuma iekļaušanu B vai C sadaļās. Saeimai un Ārlietu ministrijai atsevišķās situācijas varētu būt sarežģīti precīzi nodefinēt vai tā ir A, B vai C līmeņa pozīcija, nezinot visas detaļas.

SELK: Viens no riskiem ir, ka vispārīgi piesaistošāki jautājumi tiek izskatīti A vai B daļā, bet kāds ne tik interesants jautājums, kas Latvijai būtisks, tiek iekļauts C līmeņa daļā. Ir domāts, kā izvairīties no tā, lai SELK nonāk ne tikai vispārēji piesaistoši jautājumi, bet arī citi jautājumi, kas skar būtiskas Latvijas intereses.

FM: varbūt ir vērts ieviest līdzīgu principu kāds ir Ministru kabinetā izskatāmajos jautājumos, kad ir A un B sadaļa, kur A sadaļas jautājumi tiek apstiprināti bez diskusijas un par B daļas jautājumiem prezentācijas un iesaiste.

SELK: SELK tiek pārstāvētas visas frakcijas. Deputāti ir tiesīgi uzdot jautājumus, kad viņiem tie rodas. Līdz ar to nevar novilkt līniju par jautājumiem, kurus SELK neskatīs.

SM: Pie jautājumu koordinācijas mēs runājam, ja, izskatot pozīciju SELK, nav kvorumu, esam bez pozīcijas. Ja Saeima nedod mandātu kādā padomē balstot, mēs nevaram pārstāvēt.

SELK: Šeit jāvērtē vai Saeima izmantojusi savu leģitīmo iespēju iesaistīties. Ja ir izmantojusi, bet nav lēmuma, tātad spēkā ir MK noteikumos apstiprinātais.

ĀM: A daļu var ieviest bez saiknes ar koordinācijas noteikumiem. Ārlietu komisija, kas arī apstiprina nacionālās nostādnes, ļoti bieži izmanto iespēju diskutēt par dažādiem aktuāliem jautājumiem. No SELK vadības puses ir vēlme salīdzinoši pakāpeniski ieviest jauno pieeju. C pozīciju sadaļā ir runa par ļoti tehniskām pozīcijām, kas gadu no gada tiek gatavotas, par kurām nevienam nav jautājumi. Redzot šīs bažas, aicinu arī SELK ieklausīties, izvērtējot kādu jautājumu iekļaušanu kādā no kategorijām.

FM: Galvenā problēma ir risināma MK noteikumu ietvaros. Saeima neatceļ pozīciju, bet gan tā izvēlas to neskatīt. Ja mēs to iestrādājam MK noteikumos, tā uzskatāma par pozīciju, kas apstiprināta MK.

ZM: Kāda būtu administrēšanas puse šim procesam? Darbs, kas mums papildus nāk klāt, ir saraksts ar dokumentiem, kas iet uz A līmeņa sanāksmēm?

SELK: Primāri SELK lēmumus ir sākotnēji strādāt ar prioritārajiem jautājumiem un tālākā nākotnē skatīties, kādā veidā ir iespējams atteikties no jautājumiem, kas ir tehniski. B un C pozīcijas ir nākamais solis.

ĀM: A līmeņa saraksts būs SELK prerogatīva. Lielākais darbs būs par B un C pozīcijām, kur Ārlietu ministrijai būs koordinējošā loma, uzklusot citu ministriju viedokļus. Domu apmaiņa par B un C pozīcijām notiks elektroniski. SELK sanāksmē reizi mēnesī lemj par B un C kategorijas pozīcijām, pamatojoties uz Ārlietu ministrijas viedokli, kas saskaņots arī ar citām ministrijām.

Nolemj:

2. Pieņemt zināšanai Saeimas Eiropas lietu komisijas sniegto informāciju un VAS dalībnieku sniegtos komentārus.

3. Par Latvijas Republikas pozīcijas ES jautājumos saskaņošanas, apstiprināšanas un aktualizēšanas kārtību

Ziņo: ĀM/ R. Brusbārdis

Izsakās: IeM/ Anete Valaine-Elsone, SM/ E. Šimiņa-Neverovska, VM/ A. Takašovs, KM/ S. Catlaka, FM/ K. Žīgurs

Vēlamies virzīt uz apstiprināšanu Ministru kabineta noteikumus par Latvijas Republikas pozīcijas ES jautājumos saskaņošanas, apstiprināšanas un aktualizēšanas kārtību, kā arī ar tiem saistīto Ministru kabineta instrukciju. Noticis ilgs darbs, izstrādājot šos dokumentus. Valsts sekretāru sanāksmē ĀM ir dots uzdevums līdz 1. jūlijam atrisināt jautājumu par pozīciju klasifikācijas problēmām, šis jautājums arī ir iekļauts jaunajos noteikumos. Tuvākajā laikā izsūtīsim visām iesaistītajām iestādēm dokumentu projektus. Lūgsim sniegt konstruktīvus komentārus un priekšlikumus. Sprotam, ka visus jautājumus detalizēti atrunāt nav iespējams. Pēc būtības jaunie noteikumi nostiprina un padara skaidrākus vairākus elementus no jau šobrīd praksē esošajām

procedūrām. SELK loma un jaunā pieeja pēc būtības noteikumos ir ietverta. Lielāka detalizācija nebūtu vēlama, jāpaliek pie konceptuāliem ietvariem.

Tāpat vēlami uzrunāt aktuālu jautājumu par nacionālo pozīciju klasifikāciju. Daudzos gadījumos dalībvalstu viedokļu dēļ nacionālās pozīcijas tiek klasificētas kā ierobežotas pieejamības. Tādēļ jaunajā MK noteikumu redakcijā ir plānots paredzēt iespēju noteikt ierobežotas pieejamības noteikšanu pozīcijai vai tikai tās sadaļai. Šo jautājumu varētu vienkārši un ne dārgi risināt ESVIS sistēmā, lai būtu iespējams nodalīt ierobežotas pieejamības sadaļas no publiski pieejamām sadaļām.

Dažkārt pozīcijās parādās taktikas, kompromisa, piekāpšanās iespējas, šādos gadījumos pozīcijas joprojām saglabātu ierobežotas pieejamības statusu. Pēc šīs sanāksmes izplatīsim MK noteikumu un instrukcijas projektu, aicinu virzīties uz risinājumu, esmu gatavs individuāli izrunāt problemātiskos jautājumus. Iekšējais darbs būtu jāpabeidz līdz aprīlim/ maijam, lai varētu virzīties uz saskaņošanu TAP un apstiprināšanu MK.

leM: Kā termiņu lūgums noteikt vismaz nedēļu.

SM: Aptuveni 80% gadījumos, izņemot dalībvalstu viedokļu sadaļu, mums būtu iespējams noņemt ierobežotas pieejamības statusu pozīcijām. Vai ir runāts ar VDAA par iespēju sadalīt veidlapu, ja daļa ir ierobežotas pieejamības, daļa nē?

ĀM: Jā, esam saziņā ar VDAA.

SM: Iepriekš bija sarunas ar Ārlietu ministriju par tiem jautājumiem, par kuriem mēs negatavojam pozīcijas – tehniskie jautājumi un mazāk tehniskie jautājumi. Kā būtisks jautājums bija par mandātu – likumisko pamatu ministram parakstīt pozīciju. Vai tiek saglabātā līdzšinējā pieeja šajos jautājumos?

ĀM: Sprotam loģiku daudziem šiem ierosinājumiem. Jāskatās, vai ir kāds veids, kā to iespējams atrisināt. Piekrītam, ka varētu būt ministra pozīcijas jautājumiem, kas ir vienas ministrijas kompetencē. Tomēr šāda līmeņa vienprātību nav bijis iespējams panākt. Šobrīd ministra pozīcijas ir atsevišķos gadījumos, pēc tam tāpat pozīcijai jāturpina ceļš uz apstiprināšanu MK un SELK.

ĀM: lielākā problēma ir tā pati, kas ar C pozīcijām SELK, – kas ir tehniska pozīcija? Tas var būt tehnisks jautājums par kūdru, azbestu, kas beigās izraisa lielu ažiotažu un rada jautājumus, kāpēc pozīcija nav apstiprināta SELK līmenī. Ir saprotams, kāpēc ir vēlme šo jautājumu risināt, bet ir saprotams arī kāpēc šis jautājums nav risinājies. Esam gatavi par to runāt, jādoma vai mums ir risinājums, kā to nofiksēt tā, lai tas strādā un neradītu bažas, ka ministrijas to izmanto ļaunprātīgi.

VM: Jautājums par Padomes secinājumiem, kas neparedz konkrētas sekas un ir vispārīga rakstura. Piemēram, kāpēc nozares ministrs nevarētu parakstīt nacionālo pozīciju par padomes secinājumiem, kas aicina vairāk pievērsties veselības profilaksei. Vajadzētu izveidot gadījumus, kad ministrs tomēr pats varētu parakstīt šādas pozīcijas.

leM: Iekšlietu ministrijai ir tiesību akti, kuriem mainās tikai juridiskais pamats. Šāds jautājums ir acīmredzami tehnisks.

ĀM: Ir uzstādījums mazināt birokrātiju, noteikumiem būtu jāiet uz vienkāršošanu, nevis uz darba apjoma palielināšanu. Konceptuāli domājam, kādā veidā to ir iespējams atrisināt.

KM: Padomes secinājumi varētu gradēties savādāk, jo to apstrāde prasa milzīgu darba apjomu, bet ne vienmēr tas būtu nepieciešams. Attiecībā uz klasifikāciju, jāskatās arī uz ES noteikumiem, vai visas pozīcijas var noteikt publiski pieejamas, jo visi ES dokumenti ir *limite* (ierobežotas pieejamības), tie pieejami delegātu portālā konkrētam personu lokam, tos nevarēs brīvi izplatīt.

ĀM: Ir ministrijas, kuras labprāt noņemtu ierobežotas pieejamības statusu pozīcijām. MK noteikumi paredzēs iespēju piešķirt vai nepiešķirt ierobežotu pieejamību, jo tas ir iestādes lēmums. Būs iespēja noteikt ierobežotu pieejamību tikai kādai daļai no pozīcijas, tas ļauj pārējo pozīciju nodot apspriešanai nevalstiskajām organizācijām un sadarbības partneriem.

FM: Par ministra pozīciju – daži punkti noteikumu projektā ir ielikti speciāli FM situācijai, lai varētu iekļauties ECOFIN sagatavošanas laika rāmī, proti, lai pozīcija būtu vismaz ministra apstiprināta, kad tā tiek skatīta SELK. Bieži termiņu dēļ pozīcija tiek skatīta SELK pirms MK. Jāatzīmē, ka pēc būtības dalībvalstu pozīcijām nedrīkstētu būt ierobežotas pieejamības statuss, tām būtu jābūt statusā “dienesta vajadzībām”, kas pavisam apgrūtinātu darbu ar šiem dokumentiem.

Tāpat, ņemot vērā, ka līdz nākamajai prezidentūrai vairs nav tālu, izskatot jautājumu darba grupā, rosinātu sākt domāt arī par prezidentūras mandātiem. Būs nepieciešams izstrādāt mandātu sistēmu. ĀM: Par mandātiem esam domājuši. Līdz martam un šo noteikumu ietveros nepagūsim, bet turpmākā procesā tas būs darba kārtībā.

Nolemj:

3. Pieņemt zināšanai Ārlietu ministrijas sniegto informāciju un VAS dalībnieku sniegtos komentārus.

4. Eiropas Komisijas politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem

4.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (2024. gada 48.-52. nedēļa, 2025. gada 1.-2. nedēļa)

Ziņo: ĀM/ R. Brusbārdis

2024. gada 48.-52. nedēļā un 2025. gada 1.-2. nedēļā saskaņots 98 priekšlikums. Kompetenču sadalījuma tabulas saskaņotas elektroniski.

Nolemj:

4.1. Apstiprināt kompetenču sadali par 2024. gada 48.-52. nedēļas un 2025. gada 1.-2. nedēļas tiesību aktu projektiem.

5. Kompetenču sadalījuma ES Padomes darba grupās apstiprināšana

Ziņo: ĀM/ R. Brusbārdis

Izsakās: IeM/ Anete Valaine-Elsone

Kompetenču sadalījums ES Padomes darba grupās saskaņots elektroniski. Iezīmējās nevienprātība starp Iekšlietu ministriju un Valsts kancelejas Krīzes vadības centru par atbildības maiņas B29 darba grupā. Šis jautājums jau vairākas reizes VAS ir izskanējis, tomēr vienošanās nav tikusi panākta. Plānojam atgriezties pie jautājuma par atbildības sadalījuma maiņu šajā formātā nākamajās VAS sanāksmēs.

IeM: Lūgums Ārlietu ministrija sasaukt sanāksmi starp Iekšlietu ministriju un Valsts kanceleju, lai panāktu vienošanos par B29 darba grupas atbildības pārņemšanu.

Nolemj:

5.1. Apstiprināt kompetenču sadalījumu ES Padomes darba grupās.

5.2. Par atbildības pārņemšanas termiņu Sagatavotības, reaģēšanas spējas un noturības pret turpmākām krīzēm *ad hoc* darba grupā (B29) lemt nākamajā VAS.

5.3. Ārlietu ministrijai sasaukt sanāksmi starp Iekšlietu ministriju un Valsts kanceleju, lai panāktu vienošanos par B29 darba grupas atbildības pārņemšanas termiņu.

6. Kopš iepriekšējās VAS notikušās Padomes

Ziņo: ĀM/ R. Brusbārdis

Izsakās: ĀM/ Z. Rožkalne, EM/ M. Rone, VARAM/ M. Klismets

Vēlamies uzrunāt jautājumu par VAS darba metodēm un uzdot jautājumu, vai būtu lietderīgi esošo praksi turpināt. Kopumā var secināt, ka no iestādēm nav vērojama liela interese regulāri ziņot par nozaru padomēs pārrunātajiem jautājumiem. Ja kādai ministrijai ir bijis kāds svarīgs jautājums, kas izskatīts Padomē, to var izrunāt sadaļā “dažādi”. Līdz ar to mūsu priekšlikums efektīvākai sanāksmju organizēšanai būtu šo daļu turpmāk neiekļaut VAS darba kārtībā.

EM: Nav iebildumu, ka šo jautājumu neiekļauj kā patstāvīgu punktu VAS darba kārtībā un skata pie “dažādi”. Aicinu kolēģus ministrijās pēc Padomēm dalīties ar dienesta ziņojumiem, ne tikai ievietot ESVIS, bet nosūtīt e-pastā dienesta ziņojumus tām ministrijām, kuras bijušas iesaistītas.

VARAM: No Viedās administrācijas un reģionālas attīstības ministrijas puses arī atbalstām šādu priekšlikumu. Ja ministrija uzskata, ka padomē bijis, kas svarīgs, sadaļā “dažādi” ziņo par rezultātiem un svarīgo, piemēram, Eiropadomē, konkurētspējā, ārlietās, jebkurā Padomē, kur izskan jautājumi, kurus visiem būtu vērtīgi zināt.

ĀM: Turpmāk informācija par Padomēm būtu iekļaujama sadaļā “dažādi”. Ja nevienam nav iebildumu, turpmāk sadaļu “Kopš iepriekšējās VAS notikušās Padomes” vairs neiekļūsim VAS darba kārtībā.

Nolemj:

6.1. Pieņemt zināšanai Ārlietu ministrijas sniegto informāciju un VAS dalībnieku sniegtos komentārus.

6.2. Turpmāk VAS darba kārtībā neiekļaut jautājumu “Kopš iepriekšējā VAS notikušās Padomes”. Ziņojumus par Padomēm turpmāk izskatīt sadaļā “dažādi”.

7. Dažādi

7.1. Par 28. janvāra Vispārējo lietu padomes sanāksmi un tiesiskuma jautājumiem

ĀM/ Z. Rožkalne: Latvija ir pievienojusies līdzīgi domājošo valstu grupai tiesiskuma jautājumos. Tas ietver koordināciju un informācijas apmaiņu, sagatavojot tiesiskuma dialoga jautājumus Vispārējo lietu padomes sanāksmē. 28. janvārī VLP ietvaros norisinājās regulārā tiesiskuma dialoga diskusija par situāciju 4 dalībvalstīs, tostarp Ungārijā. Ņemot vērā mūsu jauno statusu, Latvija kopā ar Somiju un Igauniju pievienojās Zviedrijas intervencei par mediju brīvības ierobežojumiem Ungārijā. Paldies Kultūras ministrijai par operatīvo koordināciju un ieguldījumu paziņojuma tapšanā. Arī turpmāk, ņemot vērā mūsu jauno statusu, atbilstoša būtu Latvijas aktīvāka iesaiste tiesiskuma dialogā, tajā skaitā jautājumu uzdošanā dalībvalstīm, par kurām notiek diskusijas. Valstu specifiskās diskusijas notiek trīs reizes gadā, katru reizi izskatot 4 valstis. Turpmāk uzrunāsim jūs, lai sagatavotu Latvijas ieguldījumu.

Nolemj:

7.1. Pieņemt zināšanai Ārlietu ministrijas sniegto informāciju.

7.2. Par gatavošanos Latvijas prezidentūrai ES Padomē (2028. gada 1. jūlijs – 31. decembris)

Ziņo: ĀM/ R. Brusbārdis

Izsakās: FM/ K. Žīgurs, VK/ S. Kalnača

Šobrīd notiek prezidentūras sekretariāta direktora atlases komisijas darbs, lai izvēlētos labāko kandidātu. Kopumā uz direktora amata konkursu tika saņemti 16 pieteikumi. Sekretariāta darbu plānots uzsākt 1. martā.

Paldies ministrijām, kas iesūtījušas informāciju par provizoriskajiem aprēķiniem par cilvēkresursu vajadzībām prezidentūras laikā. Ir dažas ministrijas, kas vēl šo informāciju nav iesūtījušas. Kolēģi, kas apkopo šo informāciju, sazināsies ar ministrijām individuāli, lai precizētu pieteikumus. Ir vērojama pieeju dažādība pieteikumos. Ir ministrijas, kurām centrālajā aparātā nav vajadzīgs neviens papildus cilvēks, ir tādas, kurām vajag ļoti lielu skaitu papildus cilvēku. Mēģināsim saprast, kāpēc ir tik ļoti liela atšķirība starp ministriju pieprasījumiem.

Kad būsīm saņēmuši informāciju no visām iestādēm, runāsim ar kolēģiem pārstāvniecībā. Apzināties, ka, arī pēc sekretariāta nodibināšanas pārstāvniecības struktūra prezidentūras laikā ir Ārlietu ministrijas jautājums.

FM: Lielākā problēma attiecībā uz informācijas sniegšanu ir tāda, ka, skatoties darba grupas, kuras Finanšu ministrijai ir jāvada, tad ir tādas, kurās viss ir skaidrs, ir konkrēti cilvēki, kas uz tām brauc un piedalās, bet ir darba grupas par specifiskiem jautājumiem, ko konkrētajā brīdī izskata. Kopā ar Latvijas Banku esam mēģinājuši apkopot kā varētu izskatīties 2028. gads, bet diemžēl šobrīd to nav iespējams precīzi pateikt. No iepriekšējās prezidentūras pieredze ir tāda, ka ir cilvēki, kas var vadīt vairākus failus, jo tie nav tik intensīvi, diskusijas ir vienkāršākas savā uzbūvē. Bet ir arī specifiskas lietas, kas ir komplicētas, ļoti apjomīgas un paralēli tām strādāt ar citām lietām nav iespējams. Šis ir galvenais apstāklis, kāpēc esam bijuši salīdzinoši skopi ar informācijas sniegšanu.

ĀM: Pārstāvniecībā ir plānoti aptuveni 200 darbinieki. Centralizēti plānots veidot tehnisko/administratīvo atbalstu, kā tas bijis iepriekš. Tiek paredzēta arī zināma elastība, par ko jau iepriekš esam informējuši VAS locekļus. 2026. gads vairs nav tālu, līdz ar to šī gada laikā jābūt skaidrībai par to, kā mēs sākam stiprināt pārstāvniecību.

VK: Vai tiks sagatavots apkopojošs materiāls un vai tiksīm iepazīstināti ar kopējo informāciju? Valsts kancelejai nav iepriekšējās prezidentūras pieredzes un, sniedzot informāciju, lūdzām ieteikumus par personālsastāvu. Ceram, ka būs atgriezeniskā saite un ieteikumi no Ārlietu ministrijas, ņemot vērā, ka arī B29 darba grupa, iespējams, mainīs savu statusu uz patstāvīgo darba grupu un pāries Valsts kancelejas atbildībā, kas būs pilnīgi jauna pieredze Valsts kancelejai.

AM: Ar ministrijām individuāli izrunāsim jautājumus, kas sniegtajā informācijā nav skaidri/ ko nepieciešams precizēt.

Nolemj:

7.2. Pieņemt zināšanai ministriju sniegto informāciju un VAS dalībnieku sniegtos komentārus.

7.3. Par viesnīcas izdevumu segšanu, ja darba grupa paredzēta divas dienas

Ziņo: VM/ A. Takašovs

Izsakās: AM/ A. Vēja, R. Brusbārdis

Vēlamies uzrunāt jautājumu, kas mums neliekas loģisks attiecībā uz Padomes darba grupu viesnīcas un ceļa izdevumu segšanu. Nesen uzzinājām, ka netiek segti viesnīcas izdevumi par nakti, kas ir starp divām darba grupas dienām. Tiek segti viesnīcas izdevumi par nakti pirms un pēc darba grupas, bet ne par nakti, kas ir starp divām sanāksmes dienām, mūsu ieskatā tas ir neloģiski, varbūt par to ir vērts uzsākt diskusiju ar Padomes ģenerālsekretariātu.

AM/ A. Vēja: Šāda pieeja Padomes ģenerālsekretāram pastāv un tā ir nostiprināta Padomes ģenerālsekretāra lēmumā Nr.54/18¹. Šī pieeja paredz, ka viesnīcas izdevumi tiek kompensēti izņēmuma kārtā tikai nepiemērota lidojumu grafika dēļ. Tātad, primāri tiek segti ceļa izdevumi, savukārt viesnīcas izdevumiem ir sekundāra loma, to segšana ir pakārtota nepiemērotiem lidojumu grafikiem. Izrietoši, ja sanāksme norisinās divas dienas, tad par nakti viesnīcā, kas ir starp abām sanāksmes dienām, izdevumus sedz pati ministrija no centrālā budžeta līdzekļiem.

AM/ R. Brusbārdis: Esam gatavi šo jautājumu kādā brīdī uzrunāt ar Padomes ģenerālsekretariātu. Sprotam, ka pieeja no Padomes ģenerālsekretariāta puses ir diezgan neelastīga.

¹ Saskaņā ar *Padomes Ģenerālsekretāra lēmuma Nr.54/18 par mutisko tulkošanu Eiropadomei, Padomei, un tās darba sagatavošanas struktūrām un ES dalībvalstu delegātu ceļa izdevumu atlīdzināšanu īstenošanas noteikumu* 4.2. un 4.3. punktu **viesnīcas izdevumi tiek kompensēti tikai nepiemērota lidojuma grafika dēļ**:

4.2. Izņēmuma kārtā, ja tie (ceļa izdevumi) ir attaisnojami, var segt un deklarēt papildu izdevumus, kas radušies nepiemērota lidojumu grafika dēļ (ko apliecina publicētie aviosabiedrību lidojumu saraksti). Tas attiecas uz viesnīcu izmaksām, kas attiecināmas maksimums uz divām naktīm, kas pavadītas sanāksmes norises vietā (Briselē vai Luksemburgā, jo šī iespēja neattiecas uz izbraukuma sanāksmēm).

4.3. Šādā gadījumā dalībvalstis sniedz apliecinājumu par to, ka nav regulārā reisa atpakaļceļa lidojumam uz un no Padomes galvenās mītnes, un tālab nākas izmantot naktsmītni.

Minētā kārtība atrunāta arī *MK instrukcijas Nr.6 Kārtība, kādā sedzami Latvijas pārstāvju ceļa izdevumi līdz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmju un Eiropas Savienības Padomes sanāksmju norises vietai un atpakaļ un viesnīcas (naktsmītnes) izdevumi* 3.¹ punktā:

3.¹ Šīs instrukcijas izpratnē viesnīcas (naktsmītnes) izdevumi ir izdevumi, kas Latvijas pārstāvim radušies, **ja viņam tajā pašā dienā nav iespējams nokļūt līdz sanāksmes norises vietai un atpakaļ, izmantojot gaisa transportu:**

3.¹ 1. viesnīcas (naktsmītnes) izdevumi par iepriekšējo nakti pirms sanāksmes dienas, ja:

3.¹ 1.1. sanāksme notiek Briselē un agrākais iespējamais ielidošanas laiks Briselē ar pārsēšanos vai bez tās ir 1,5 stundas pirms sanāksmes sākuma vai vēlāk;

3.¹ 1.2. sanāksme notiek Luksemburgā un agrākais iespējamais ielidošanas laiks Luksemburgā ar pārsēšanos vai bez tās ir 1,5 stundas pirms sanāksmes sākuma vai vēlāk;

3.¹ 2. viesnīcas (naktsmītnes) izdevumi par nākamo nakti pēc sanāksmes, ja:

3.¹ 2.1. sanāksme notiek Briselē un pēdējais iespējamais izlidošanas laiks lidojumam no Briseles uz Rīgu ar pārsēšanos vai bez tās tajā pašā dienā ir trīs vai mazāk stundas pēc sanāksmes beigām;

3.¹ 2.2. sanāksme notiek Luksemburgā un pēdējais iespējamais izlidošanas laiks lidojumam no Luksemburgas uz Rīgu ar pārsēšanos vai bez tās tajā pašā dienā ir trīs vai mazāk stundas pēc sanāksmes beigām.

Nolemj:

7.3. Pieņemt zināšanai Veselības ministrijas sniegto informāciju un VAS dalībnieku sniegtos komentārus.

ĀM informē, ka nākamā VAS plānota 5. martā plkst. 15.00

VAS protokols saskaņots elektroniski ESVIS-L sistēmā 2025. gada 14. februārī.

Ārlietu ministrijas Eiropas Savienības koordinācijas un
politiku departamenta direktors

R. Brusbārdis

Protokolēja L. Ronimoisa, Ārlietu ministrijas Vispārējo un institucionālo lietu nodaļas trešā
sekretāre, tel. 67015966